

TERVEZET

**Díjképzési Módszertan
AWT RAIL HU ZRT.**

2010. december 14.

Hatályos: 2011. december 11-től 2016. december 10-ig

Tartalom

PREAMBULUM.....	4
1 ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	5
1.1 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTAN HATÁLYA.....	5
1.1.1 A DM időbeli hatálya	5
1.1.2 A DM tárgyi hatálya	5
1.2 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK.....	5
1.3 A DÍJSZABÁSI RENDSZER FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA	6
1.4 AZ ADATSZOLGÁLTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELELŐSSÉG	7
2 A DÍJKÉPZÉSI MÓDSZERTANBAN ALKALMAZOTT DEFINÍCIÓK	8
3 A DÍJRENDSZER KIALAKÍTÁSA	9
3.1 A DÍJRENDSZER KIALAKÍTÁSÁNAK LOGIKAI LÉPÉSEI.....	9
3.2 AZ EURÓPAI ORSZÁGOK DÍJKÉPZÉSI GYAKORLATÁNAK FIGYELEMBEVÉTELE	9
4 A NEM FÜGGETLEN VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTAL A VÁLLALKOZÓ VASUTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐI SZOLGÁLTATÁSOK.....	10
4.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	10
4.2 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	10
4.3 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	11
4.4 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	11
5 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI DÍJAK STRUKTÚRÁJA	12
6 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ INDOKOLT KÖLTSÉGEK.....	13
6.1 A KÖLTSÉG-MEGHATÁROZÁS ALAPELVEI	13
6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek meghatározása.....	13
6.1.2 A díjszámítás során figyelembe nem vehető költségek.....	13
6.1.3 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása	13
6.1.4 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség- meghatározás során.....	14
6.1.5 A bázisidőszakhoz képest a díjévben újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai	15

6.2	AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ TARTOZÓ KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK MEGHATÁROZÁSA	15
6.2.1	Alapszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai.....	15
6.2.2	Járlékos szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai	16
6.2.3	Kiegészítő szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai	17
6.2.4	Mellékszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai.....	17
6.3	AZ ÖSSZES SZOLGÁLTATÁSRA TERHELT KÖZVETETT BEVÉTELEK, KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK, ILLETVE EZEN TÉTELEK PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK KÖZÖTTI FELOSZTÁSA.....	18
7	AZ EGYES SZOLGÁLTATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA.....	20
7.1	A DÍJAK MEGHATÁROZÁSÁNAK LOGIKÁJA.....	20
7.2	A DÍJTÉTELEK MEGHATÁROZÁSA.....	20
7.2.1	Kapacitás elosztási díj.....	20
7.2.2	Pályahasználati díj.....	21
7.2.3	Tehervonatok induló/célállomás használati díj.....	21
7.2.4	Járműtárolási díj.....	22
7.2.5	Szolgálat szünetelés felfüggesztés díja.....	22
7.2.6	Tolatási díj	22
7.2.7	Tolatószemélyzet biztosításának díja.....	23
8	FELÁRAK, KEDVEZMÉNYEK.....	24
8.1	FELÁRAK	24
8.1.1	Környezetterhelési felár.....	24
8.1.2	Felár a túlterhelt pályaszakaszon.....	24
8.1.3	Általános felár	24
8.2	KEDVEZMÉNYEK.....	24
8.2.1	A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény.....	25
9	EGYÉB SZABÁLYOK.....	26
9.1	A DÍJSZÁMÍTÁSI DOKUMENTUM ELKÉSZÍTÉSE	26
9.2	ADATSZOLGÁLTATÁS.....	26

Preambulum

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.), illetve a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007 (X.6.) GKM-PM együttes rendelet (a továbbiakban: díjképzési rendelet) a nem független vasúti pályahálózat működtetők által a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton alkalmazandó hálózat-hozzáférési díjak vonatkozásában díjmegállapító szervezetként a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezetet (a továbbiakban: VPE¹) jelöli ki.

A díjképzési rendelet 13. §-ában rögzítettek szerint a díjmegállapító szervezet feladata, hogy a hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának módszertani dokumentumaként ötévenként elkészítse a Díjképzési Módszertant (a továbbiakban: DM²).

A díjmegállapító szervezet az adott menetrendi évre vonatkozó konkrét hálózat-hozzáférési díjak megállapítását a DM, a pályahálózat-működtető utolsó üzleti évének tényadatai, a DM-ben meghatározott egyéb adatforrások, valamint a várható központi költségvetési támogatás (költségtérítés) mértéke alapján végzi el és a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban (a továbbiakban: DD³) rögzíti.

A magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetők eltérő sajátosságai miatt szükségessé vált egy, a 2008. augusztus 29-től érvényes DM alapjait felhasználó, de attól eltérő DM elkészítése a saját célú pályahálózat-működtetők részére.

¹ A dokumentum további részében vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet alatt a VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. értendő.

² A dokumentum további részében DM megjelölés alatt a VPE által elkészített Díjképzési Módszertan értendő

³ A dokumentum további részében DD megjelölés alatt a VPE által elkészített Díjszámítási Dokumentum értendő

1 Általános rendelkezések

1.1 A Díjképzési Módszertan hatálya

1.1.1 A DM időbeli hatálya

A DM-ben foglalt előírásokat először a 2011. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során, illetve az ahhoz szükséges, a nem független vasúti pályahálózat-működtetők által biztosítandó adatok, információk előállítása során kell alkalmazni.

A DM-ben foglalt előírásokat utoljára a 2015. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre vonatkozó hálózat-hozzáférési díjakat rögzítő DD elkészítése során kell alkalmazni.

1.1.2 A DM tárgyi hatálya

A jelen DM előírásait az AWT RAIL HU ZRT., mint nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett saját célú nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díjak megállapítása során kell alkalmazni.

1.2 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

A hálózat-hozzáférési díjrendszer kialakításának jogi keretrendszerét az uniós jogszabályokkal, kiemelten az Európai Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelvével (a továbbiakban: „irányelv”) összhangban levő hazai törvények és rendeletek alkotják.

- Uniós jogszabályok
 - A TANÁCS 1991. július 29-i irányelve a közösségi vasutak fejlesztéséről (91/440/EGK)
 - A TANÁCS 2001. február 26-i irányelve a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról (2001/12/EK)
 - Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 2001. február 26-i 2001/14/EK irányelve a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról

- Hazai jogszabályok
 - a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény
 - 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről
 - 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól
 - 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályozásáról
 - 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról

Fontos, hogy a jelen DM hatálya alatt folyamatos és teljes körű összhang legyen jelen Díjképzési Módszertan és - a szintén a VPE által kiadott - kapcsolódó Hálózati Üzletszabályzat (a továbbiakban: HÜSZ) között.

1.3 A díjszabási rendszer felülvizsgálata és módosítása

A díjszámítási rendszert - és annak részeként a DM-et - a VPE jogosult módosítani. Ennek érdekében a VPE folyamatosan nyomon követi a DM alapjain felálló díjrendszer gyakorlati működését, az ennek során megjelenő tapasztalatokat; az ehhez szükséges adatokat - a díjképzési rendelet 14. §-ában rögzített szabályok szerint - a pályahálózat-működtetők a VPE részére megküldik.

A VPE a díjszámítási rendszer módosítását köteles elvégezni, ha arra a díjképzési rendelet 12. §-ának való megfelelés érdekében, illetve annak következtében van szükség. A 12. § (1) bekezdés szerinti jelentős mértéket a VPE

- a pályahálózat-működtető hozzáférésre jogosultak által fizetett, illetve elszámolt hálózat-hozzáférési díjbevétele tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami támogatás mértéke tekintetében 10%-ban,
- a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete tekintetében pedig 5%-ban állapítja meg.

1.4 Az adatszolgáltatáshoz kapcsolódó felelősség

A szolgáltatott adatok helyességéért, azok tartalmi megfelelőségéért a pályahálózat-működtető teljes körű felelősséggel tartozik. A VPE jogosult a szolgáltatott adatok felülvizsgálatára, hiánypótlás, illetve módosítás kérésére.

A VPE nem felelős a pályahálózat-működtető által tévesen szolgáltatott adatok miatt bekövetkező károkért.

A VPE felelős a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján a DM-ben rögzített módszertan és a hatályos jogszabályok betartásával a díjak kalkulációjáért.

2 A Díjképzési Módszertanban alkalmazott definíciók

A DM alkalmazása során teljes körűen érvényesek az 1.2 pontban rögzített jogszabályokban szerepeltetett definíciók.

Fentiekén túlmenően a DM alkalmazásában:

Bázisidőszak:

A Díjszámítási Dokumentum elkészítésének időpontjában legutolsó lezárt naptári év.

Díjév:

Az az időszak, amelyre a megállapított díjtételek hatályosak.

Hálózat-hozzáférési szerződés:

A pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasutak között a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevételére megkötött szerződés.

Hálózati Üzletszabályzat:

Az a - VPE által a pályahálózat-működtetők nevében készített - szabályzat, amely részletesen tartalmazza a rendelkezésre álló pályahálózat kapacitás adatait, a díjszabási rendszer és a kapacitás-elosztási folyamat általános rendjét, általános szabályait, határidejét és feltételeit, illetve az infrastruktúra szolgáltatások díjait.

Kapacitás-elosztó szervezet:

Az a bármely vasúti társaságtól jogi formájában, szervezetében és döntéshozatali rendjében független szervezet, amely felelős a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásáért (VPE).

Vállalkozó vasút:

Működési engedély alapján vállalkozó vasúti tevékenységet ellátó szervezet vagy szervezeti egység.

3 A díjrendszer kialakítása

3.1 A díjrendszer kialakításának logikai lépései

A díjképzési rendszer kialakítása az alábbi logikai elemek mentén épül fel.

- A díjképzési rendszer alapja az érintett pályahálózat-működtető által nyújtott alap-, járulékos-, kiegészítő-, illetve mellékszolgáltatások egyértelmű meghatározása. Az egyes szolgáltatások leírása a Vtv. 54. §-ában, illetve a 3. számú mellékletében rögzített előírásokkal összhangban, azok pontosításával történik meg.
- A pályahálózat-működtető által nyújtott szolgáltatásokhoz illeszkedően, azok műszaki tartalma, illetve az igénybevétel jellemzőinek megfelelően kerül meghatározásra a hálózat-hozzáférési díjak struktúrája, azaz hogy az egyes szolgáltatások igénybevétele után milyen - elnevezésében és mértékegységében rögzített - díjtételek megfizetése szükséges.
- A díjrendszer kialakításának következő lépése a pályahálózat-működtető által nyújtott egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások (valamint a csökkentő tételként figyelembe vételre kerülő bevételek) körének rögzítése, a kapcsolódó adatforrások megjelenítésével.

Az indokolt költségeken és ráfordításokon belül elkülönítetten kell megjeleníteni a jogszabályok alapján a hálózat-hozzáférési díjak kialakítása során figyelembe veendő, illetve a hálózat-hozzáférési díjakban nem megjeleníthető tételeket.
- Az egyes szolgáltatásokhoz kötődő díjakban figyelembe veendő költségek körének, illetve az egyes szolgáltatások várhatóan igénybe veendő teljesítményeinek meghatározása alapján történik meg a konkrét díjtételek számítási módszertanának rögzítése.

3.2 Az európai országok díjképzési gyakorlatának figyelembevétele

A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet 13. § (3) k, pontja alapján a VPE Kft. a díjszámítás során figyelembe veszi az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban alkalmazott gyakorlatokat (pl.: díjképzési logika, alkalmazandó felárak fajtái stb.).

4 A nem független vasúti pályahálózat-működtető által a vállalkozó vasutak számára nyújtandó pályahálózat-működtetői szolgáltatások

A pályahálózat-működtető - összhangban a Vtv. 54. §-ának rendelkezéseivel és a Vtv. 3. számú mellékletében foglaltakkal - az alábbi szolgáltatásokat nyújtja.

4.1 Alapszolgáltatások

- A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése. A szolgáltatás tartalmazza
 - a megrendelő igényének fogadását,
 - az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
 - az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
 - az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az ügyfél számára, valamint
 - intézkedést a végrehajtás érdekében.
- Pályahasználat. A szolgáltatás tartalmazza
 - a pályahálózat árutovábbítás céljára az igénylő rendelkezésre bocsátását,
 - a vonatközlekedés lebonyolítását,
 - a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését, továbbítását.

4.2 Jáarulékos szolgáltatások

- Tehervonatok induló/célállomás használata. A szolgáltatás tartalmazza:
 - az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez árutovábbítás (tehervonati közlekedés-tolatás) céljából történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott kocsik által igénybe vett vágányok és a hozzátartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
 - az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése).
- Járműtárolás. A szolgáltatás tartalmazza:
 - vasúti járművek 36 órát meghaladó tárolását.
- Szolgálat szünetelés felfüggesztése. A szolgáltatás tartalmazza:

- hozzáférést a vasúti pályahálózathoz, valamint a vonatközlekedéshez szükséges forgalmi személyzet biztosítását.

4.3 Kiegészítő szolgáltatások

- Tolatás. A szolgáltatás tartalmazza
 - a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, rakterületekhez,
 - a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását.
 - az érkező kocsi tároló vagy rakodó vágányra,
 - a tárolt kocsi rakodó vagy vonatindító vágányra,
 - a kocsi rakodó vágányról tároló vagy vonatindító vágányra történő állítását.
- Tolatószemélyzet biztosítása. A szolgáltatás tartalmazza
 - a tolatáshoz szükséges tolatásvezető és kocsirendező pályahálózat-működtető által történő biztosítását.
- Rendkívüli küldemények kezelése. A szolgáltatás tartalmazza
 - Rendkívüli küldemények vonatban történő továbbítását.

4.4 Mellékszolgáltatások

Mellékszolgáltatásokat az AWT RAIL HU Zrt. nem nyújt.

5 A hálózat-hozzáférési díjak struktúrája

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó hálózat-hozzáférési díjak megnevezését és mértékegységét a következő táblázat foglalja össze.

Szolgáltatás	Díj	
	megnevezés	mértékegység
Alapszolgáltatások		
Vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése	kapacitás elosztási díj	Ft/vonat
Pályahasználat	pályahasználati díj	Ft/vonat
Járulékos szolgáltatások		
Tehervonatok induló/célállomás használata	állomáshasználati díj	Ft/vonat
Járműtárolás	járműtárolási díj	Ft/jármű/nap
Szolgálat szünetelés felfüggesztése	szolgálat szünetelés felfüggesztés díja	Ft/fő/óra
Kiegészítő szolgáltatások		
Tolatás	tolatási díj	Ft/jármű
Tolatószemélyzet biztosítása	tolató személyzet biztosításának díja	Ft/fő/óra
Rendkívüli küldemények kezelése	-	-

6 A pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek

6.1 A költség-meghatározás alapelvei

6.1.1 A díjszámítás során figyelembe vehető költségek meghatározása

A jelen DM-ben rögzített hálózat-hozzáférési díjak megállapításához egyértelműen el kell különíteni a nyílt hozzáférésű és a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz kapcsolódó bevételeket, költségeket és ráfordításokat.

Ezt az elkülönítést a jelen DM által érintett nem független vasúti pályahálózat-működtetőnek kell elvégeznie

- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában értelemszerűen,
- a nyílt hozzáférésű, illetve a nem nyílt hozzáférésű hálózatokhoz nem egyértelműen hozzárendelhető tételek vonatkozásában pedig a tétel egyéni sajátosságainak megfelelő legoptimálisabb felosztás alapján.

6.1.2 A díjszámítás során figyelembe nem vehető költségek

Az alábbi tételek rögzítése nem a DM hatálya alá tartozik (az ez alóli kivételeket, amennyiben van ilyen, az egyes pontok külön jelzik):

- a szolgáltatásokhoz kapcsolódóan felmerülő, de a díjakban meg nem jeleníthető tételek,
- a szolgáltatásokhoz kapcsolódó, de nem indokoltnak tekinthető tételek,
- a Vtv. 3. számú melléklet I-IV. pontjaiban szerepeltetett szolgáltatásokon kívüli tevékenységekhez kapcsolódó tételek.

6.1.3 A bevételek, költségek és ráfordítások csoportosítása

Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó indokolt bevételek, költségek és ráfordítások az alábbi csoportosításban kerülnek meghatározásra:

1. az egyes szolgáltatásokhoz egyértelműen és közvetlenül hozzárendelendő tételek,
2. a nem független vasúti pályahálózat-működtetőnél, integrált vasúti társaságok esetén pedig a pályavasúti szervezetnél, illetve az integrált vasúti társaságnál felmerülő, az összes szolgáltatás között megosztandó (közvetett) tételek (ide

tartoznak jellemzően az általános irányítási és adminisztrációs költségek és ráfordítások).

6.1.4 A bázisidőszak és a díjév közötti idő figyelembevétele a költség-meghatározás során

A díjképzési rendelet 4. §-ában rögzítettekkel összhangban a díjmegállapítás során figyelembe vehető indokolt költségek és ráfordítások meghatározása „az utolsó lezárt üzleti év [...] alapján” (azaz a bázisidőszaki adatok alapján) történik meg. A díjak meghirdetésére vonatkozó rendelkezések alapján bázisidőszak és a díjév között azonban mintegy három év telik el⁴.

Fentiek miatt az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások meghatározásának alapját a bázisidőszak tényadatai képezik, de a bázisidőszak és a díjév közötti (részben tényadatokon alapuló, részben tervezhető) árszínvonal-változás figyelembe vételre kerül az alábbiak szerint.

- Alapszabályként az egyes tételekhez kapcsolódóan figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
 - a bázisidőszaktól a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig⁵ terjedő időszakra a KSH által közölt fogyasztói árindex,
 - a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végétől a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett fogyasztói árindex.
- A személyi jellegű ráfordításokhoz figyelembe vehető árszínvonal változás mértéke
 - a bázisidőszakot követő évre (a díjmegállapítás évére) a kollektív szerződésben rögzített, ennek hiányában pedig az OÉT által jóváhagyott bérnövekedési mérték,
 - a bázisidőszakot követő évtől (a díjmegállapítás évétől) a díjévig terjedő időszakra az MNB által előrejelzett nemzetgazdasági bruttó kereset-növekedési mérték.
- Nem vehető figyelembe árszínvonal változás
 - az értékcsökkenési leírási költségekhez és értékvesztéshez,
 - a pénzügyi műveletek bevételeihez és ráfordításaihoz,
 - a céltartalékokhoz, valamint
 - a rendkívüli bevételekhez és ráfordításokhoz.

⁴ A T menetrendi évben érvényes díjakat T-2 év végén meg kell hirdetni, azaz legutolsó lezárt évként a T-3 év tekinthető

⁵ Decembéri díjmeghatározás esetén a 3. negyedév végéig

Előzőeken túlmenően a hálózat-hozzáférési díjak meghatározása során a bázisidőszak tényadatait érintő alábbi módosítások vehetők figyelembe.

- Az adó- és járulékrendszernek a díjmegállapítást megelőző hónapig jogszabályban rögzített változásai
- Az értékcsökkenési leírások és értékvesztések meghatározása során a díjmeghatározás előtti hónapot megelőző negyedév végéig aktivált beruházások, selejteзések, kivezetések
- A központi költségvetési támogatás (költségtérítés) tekintetében a tényadatok helyett a díjévre - az állam és a pályahálózat működtetője közötti szerződés, annak hiányában pedig a közlekedésért felelős miniszter közlése alapján - tervezett érték veendő figyelembe

Indokolt esetben - megfelelő alátámasztás bemutatásával - a VPE a fentiektől eltérő korrekciót is alkalmazhat.

6.1.5 A bázisidőszakhoz képest a díjévből újonnan nyújtott, illetve megszüntetett szolgáltatásokhoz tartozó költségkalkuláció speciális szabályai

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nem nyújtott (költségvonzattal nem járó), de a díjévből meghirdetésre kerülő szolgáltatáshoz tartozó bevételek, költségek és ráfordítások számításához az adott szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan felmerülő tételek tervezett értéke vehető figyelembe.

A jelen DM-ben szerepeltetett, a bázisidőszakban nyújtott, de a díjévből már nem meghirdetendő szolgáltatáshoz közvetlenül hozzárendelendő tételeket, illetve a szolgáltatás igénybevételének tervezett volumenét a számításokban nem kell szerepeltetni.

6.2 Az egyes szolgáltatásokhoz tartozó közvetlen költségek és ráfordítások meghatározása

6.2.1 Alapszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.1.1 A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- VPE számlázott költsége
- A menetvonal biztosításához szükséges forgalmi technológiai tevékenység ellátásához kapcsolódó (anyagjellegű) költségek és ráfordítások

- A menetvonal biztosításához szükséges forgalmi technológiai feladatokat ellátó személyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások

6.2.1.2 A pályahasználat szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A vasúti pálya al-, fel- és egyéb építményeinek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások,
- A vasúti pálya alagút, üzemi út, kerítés, alul- és felüljáró, jelzőhíd és egyéb építmények karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások,
- Váltófűtő berendezések karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások,
- Térvilágítás karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások,
- A pályafelügyelet (és azon belül a vonalbejárás) költségei,
- A vonalirányításban résztvevő munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

6.2.2 Járulékos szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.2.1 Tehervonatok induló/célállomás használat szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A pályaudvari vágányok karbantartási, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A pályaudvari vágányokhoz tartozó berendezések, jelző- és biztosító berendezések, vágány fékek, féksaruk, illetve az ezek működtetéséhez, vezérléséhez szükséges berendezések karbantartási, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.2 Járműtárolás szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A járműtárolásra szolgáló vágányok karbantartási, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.2.3 Szolgálat szünetelés felfüggesztése szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A szolgálatszünetelés miatt szolgálatot teljesítő pályavasúti munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

6.2.3 Kiegészítő szolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

6.2.3.1 Tolatás szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A vasúti pálya al-, fel-, híd-, magas- és egyéb építményeinek a tevékenység ellátásához kapcsolódó karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózat, távközlő-, erősáramú- és biztosító berendezéseinek, váltófűtő berendezéseinek a tevékenység ellátásához kapcsolódó karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei valamint a kapcsolódó ráfordítások
- A rakodó vágányok, rakterületek karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségei, valamint a kapcsolódó ráfordítások

6.2.3.2 Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek és ráfordítások

- A hozzáférésre jogosult külön megrendelésére biztosított pályavasúti tolatószemélyzethez kapcsolódó költségek és ráfordítások

6.2.3.3 Rendkívüli küldemények kezelése szolgáltatás kapcsolódó költségek és ráfordítások

A szolgáltatáshoz nincsenek költségek meghatározva.

6.2.4 Mellékszolgáltatások közvetlen költségei és ráfordításai

Mellékszolgáltatást az AWT RAIL HU ZRT. nem nyújt.

6.3 Az összes szolgáltatásra terhelt közvetett bevételek, költségek és ráfordítások, illetve ezen tételek pályavasúti szolgáltatások közötti felosztása

Az összes pályahálózat-működtetői szolgáltatás között felosztandó tételek az alábbiak.

- Az irányítás és a központi adminisztráció feladatait ellátó munkavállalókhoz kapcsolódó költségek és ráfordítások
- Az irányítás és a központi adminisztráció által használt tárgyi eszközök karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségek és kapcsolódó ráfordítások
- Az irányítás és a központi adminisztráció által használt ingatlanok karbantartási-, üzemeltetési- és értékcsökkenési leírási költségek és kapcsolódó ráfordítások
- Jogi tevékenység költségei
- Hatósági díjak
- Költségvetési szervekkel, önkormányzatokkal elszámolt adók
- Egyéb költségek és ráfordítások

A pályahálózat felújításából eredő értékcsökkenési leírás költsége az alábbi szolgáltatásokban jelentkezik közvetett költségként:

- Pályahasználat
- Tehervonatok induló/célállomás használata
- Járműtárolás
- Tolatás

A pályahálózat-működtetőnél megjelenő közvetett költségek pályahálózat-működtetői szolgáltatásokra történő felosztása az egyes szolgáltatások közvetlen költségeinek arányában történik.

Amennyiben a pályavasút a DM-ben megjelenített szolgáltatásokon kívül egyéb szolgáltatásokat is nyújt (egyéb tevékenységet is ellát), úgy a fentiekben szerepeltetett közvetett tételeket először e szolgáltatások és tevékenységek, illetve a DM-ben szerepeltetett szolgáltatások között kell - célszerűen a közvetlen költségek arányában - megosztani, majd második lépésben a DM-ben szerepeltetett szolgáltatásokra jutó rész bontandó tovább az egyes szolgáltatásokra.

Jóllehet a bevételek, költségek és ráfordítások között megjelenik, a díjképzési rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében az alapszolgáltatás díjainak meghatározása során az alapszolgáltatást fentiek szerint terhelő közvetett tételek nem vehetők figyelembe.

A kalkuláció során az alapszolgáltatásokra jutó közvetett költségek általános felárként kerülnek bemutatásra.

7 Az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó díjtételek meghatározása

7.1 A díjak meghatározásának logikája

A díjtételek meghatározása az alábbi logika mentén történik.

- Első lépésben a 6. pontban rögzített szabályok alapján meghatározásra kerülnek az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó indokolt költségek és ráfordítások.
- Ezt követően az egyes szolgáltatások költségei és ráfordításai az 5. pontban szerepeltetett táblázat alapján díjtételekhez kapcsolódóan kerülnek megbontásra/összegzésre.
- Az egyes díjtételekhez kapcsolódóan a bázisidőszaki teljesítmény tényadatok, a hozzáférésre jogosultaktól gyűjtött információk, illetve a várható tendenciák alapján meghatározásra kerül az egyes szolgáltatások igénybevételének díjében várható mértéke.
- Az egyes díjtételekhez kapcsolódó költségek és a várható igénybevétel alapján megállapításra kerülnek az egyes díjtételek.

7.2 A díjtételek meghatározása

7.2.1 Kapacitás elosztási díj

7.2.1.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztás iránti kérelmek kezelése szolgáltatáshoz rendelt közvetlen bevételek, költségek és ráfordítások (6.2.1.1. pont).

A díjmeghatározás során a szolgáltatásra osztott közvetett bevételek, költségek és ráfordítások (a 6.3. alfejezetben szerepeltetett tételek) általános felárként vehetők figyelembe.

7.2.1.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjében a pályahálózatot várhatóan igénybevevő vonatok száma.

7.2.1.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből a pályahálózatot várhatóan igénybevevő vonatok száma). A díjtétel mértékegysége: Ft/vonat.

7.2.2 Pályahasználati díj

7.2.2.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.1.2 pontban meghatározott költségek.

7.2.2.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjévből a pályahálózatot várhatóan igénybevevő vonatok száma.

7.2.2.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből a pályahálózatot várhatóan igénybevevő vonatok száma). A díjtétel mértékegysége: Ft/vonat.

7.2.3 Tehervonatok induló/célállomás használati díj

7.2.3.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.2.1 pontban meghatározott költségek.

7.2.3.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjévből a szolgáltatást várhatóan igénybevevő vonatok száma.

7.2.3.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből a szolgáltatást várhatóan igénybevevő vonatok száma). A díjtétel mértékegysége: Ft/vonat.

7.2.4 Járműtárolási díj

7.2.4.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.2.2 pontban meghatározott költségek.

7.2.4.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjévből várhatóan teljesítendő járműnapok száma.

7.2.4.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan teljesítendő járműnapok száma). A díjtétel mértékegysége: Ft/jármű/nap.

7.2.5 Szolgálat szünetelés felfüggesztés díja

7.2.5.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.2.3 pontban meghatározott költségek.

7.2.5.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjévből várhatóan biztosítandó személyzet nagysága (fő) és a szolgáltatás időtartama (óra).

7.2.5.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan biztosítandó szolgálati személyzeti időráfordítás). A díjtétel mértékegysége: Ft/fő/óra.

7.2.6 Tolatási díj

7.2.6.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.3.1 pontban meghatározott költségek.

7.2.6.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A szolgáltatást igénybe vevő járművek száma.

7.2.6.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből a szolgáltatást várhatóan igénybevevő járművek darabszáma). A díjtétel mértékegysége: Ft/jármű.

7.2.7 Tolatószemélyzet biztosításának díja

7.2.7.1 A díj megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások

A 6.2.3.2 pontban meghatározott költségek.

7.2.7.2 A díj meghatározásának alapját képező teljesítménymutató

A díjévből várhatóan biztosítandó tolatószemélyzet nagysága (fő) és a szolgáltatás időtartama (óra).

7.2.7.3 A díjtétel meghatározásának módja

(A díjtétel megállapításakor figyelembe vehető bevételek, költségek és ráfordítások) / (A díjévből várhatóan biztosítandó tolatószemélyzeti időráfordítás). A díjtétel mértékegysége: Ft/fő/óra.

8 Felárak, kedvezmények

8.1 Felárak

A Vtv.-ben és a díjképzési rendeletben rögzítettek alapján a díjmegállapító szervezet felárakat határoz meg.

8.1.1 Környezetterhelési felár

A Vtv. 55.§ (10) bekezdése alapján, ha a pályahálózat igénybevétele költséget okozó környezeti hatással jár, egyedi felár érvényesíthető a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat ezen szakaszán.

A környezetterhelési felár akkor számítható fel, ha az egyéb, versenyhelyzetben lévő konkurens közlekedési tevékenységek tekintetében is hasonló felárak kerülnek érvényesítésre.

8.1.2 Felár a túlterhelt pályaszakaszon

A HÜSZ-ben meghirdetett túlterhelt pályaszakaszokon történő szolgáltatás igénybevételéhez rendelt felár határozható meg.

A túlterhelt pályaszakaszokon fizetendő felár mértéke évente a DD-ben kerül meghatározásra.

8.1.3 Általános felár

Amennyiben a 7. fejezetben szerepeltetett módon meghatározott pályahálózat-hozzáférési díjak (figyelembe véve a kedvezményeket, illetve az e ponton kívüli felárakat is) várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjének összes indokolt költségét, az alapszolgáltatások díjtételeihez kapcsolódóan általános felár kerül meghatározásra.

Az általános felár mértéke a díjtételre kalkulált közvetett költség értékével egyezik meg.

8.2 Kedvezmények

A hálózat-hozzáférési díjakból a Vtv. és a díjképzési rendelet adta kereteken belül általános és egyedi kedvezmények nyújthatók.

A kedvezmények által érintett díjelemek és a kedvezmények konkrét köre és mértéke a DD-ben - a díjképzési rendelet 8. § (2) bekezdésében rögzítetteket figyelembe véve - kerül meghatározásra.

8.2.1 A kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezmény

A Vtv. és a díjképzési rendelet, vonatkozó rendelkezései értelmében amennyiben a DM által érintett pályavasút kiegyenlítő juttatásban részesül, úgy annak mértékével arányos általános kedvezményt köteles a hozzáférésre jogosultak számára nyújtani.

9 Egyéb szabályok

9.1 A Díjszámítási Dokumentum elkészítése

A díjképzési rendelet 13. § (6) bekezdése szerint a díjmegállapító szervezet a DM, illetve a pályahálózat-működtetőtől kapott, a legutolsó lezárt üzleti évre vonatkozó tényadatok alapján készíti el a hálózat-hozzáférési díjak konkrét értékeit is tartalmazó DD-t.

9.2 Adatszolgáltatás

A díjképzési rendelet 14. § (1) bekezdése értelmében a pályahálózat-működtető a DM és a DD elkészítéséhez szükséges valamennyi adatot és információt - a kért formában és tartalommal - köteles megadni a VPE számára.

A DD elkészítéséhez szükséges információs igényt a VPE a DD elkészítését megelőzően eljuttatja az érintett pályahálózat-működtető részére.